

Naamiohuvit on Jorma Uotisen show

OULU. Giuseppe Verdin Naamiohuveissa ei yleensä paljon tanssita, paitsi naamiaistanssiaisissa oopperan lopussa.

Toisin on nyt. Oululaiset saivat itsensä Jorma Uotisen koreografiksi ja tanssijaksi. Oman makaaberin sanaleikkensä mukaan hän "tekee kuolemaa Oulussa".

Verdi ei tällaista kuoleman roolia oopperaan sisällyttänyt, joten kyseessä on puhtaasti ohjaaja Leena Salosen ja Uotisen yhteistyö.

Sanoisin, että Uotinen on loistava, karismaattinen hahmo näyttämöllä. Ja että häntä käytetään kaksi kertaa liikaa, eli koko rahan edestä, kun hänet kerran Ouluun saatiin.

Huomio kiinnittyy häneen myös silloin, kun sen pitäisi kiinnittyä päähenkilöihin.

Oulun kaupunginteatteri on remontoitu. Remontin piti parantaa akustiikkaa myös oopperaa varten, mutta kovin vähän on tapahtunut. Kyseessä on yhä puheteatterin näyttämö, joka näännyttää laulajat.

Orkesterimonttu on kuitenkin entistä tilavampi, ja orkesterin on nyt helpompi soittaa. Kapellimestari Arvo Volmer tekikin tapansa mukaan mainiota työtä resursseihin nähden.

Hän hyödyntää standardiversion lisäksi muutama vuosi sitten valmistuneen kriittisen edition parhaita korjauksia. Kuulijalle asti ero on kuitenkin ikävän vähäinen. Orkesterin yleissointi on akustiikan vuoksi edelleen kuiva.

Lavastaja Olli Mäntylä sai aikaan hienon näyttämökuvan esimerkiksi kolmannen näytöksen teloituspaikalla, ja tämä kohta oli myös Uotisen hurjin ja kokonaisuutta tukevin solo. Lavastuksen pehmeät kankaat eivät akustiikkaa mitenkään parantaneet.

Verdin Naamiohuvit oli alkuaan ooppera Ruotsin kuninkaan Kustaa kolmannen salamurhasta. Uusimmat tiedon mukaan Verdi sävelsi tämän version 75-prosenttisesti valmiiksi, mutta sensuuri pakotti hänet muuttamaan tapahtumat Euroopan ulkopuolelle.

Euroopassa oli uhattu jo tarpeeksi monen kruununpään henkeä, ja niinpä ooppera sijoitettiin noitavainojen Bostoniin.

Pohjoismaissa on ollut vuosikymmeniä tapana siirtää tapahtumat takaisin Ruotsiin, niin nytkin. Tekstiä oli jälleen hienovaraisesti muutettu niin, että salamurhaaja esiteltiin Anckarströminä eli Kustaan todellisena murhaajana, mutta hänen etunimensä oli edelleen "Renato" kuten Bostonin-versiossakin.

Kustaa saa olla Gustavo, sillä nimi rimmaa hyvin yhteen "Bostonin englantilaisen kuvernöörin Riccardon" kanssa.

Kysehän on itsevaltiaasta, joka on rakastunut parhaan ystävänsä vaimoon. Vaimokin rakastaa valtiasta, mutta siveellisinä henkilöinä he eivät päädy sänkykamaripuuhiiin. Tätä Anckarström/Renato ei tiedä, ja niinpä ooppera huipentuu salamurhaan tanssiaisissa.

Riccardon/Kustaan rooli on tenorille todella haastava, ja siinä sai nyt yrittää Liettuan ykköstenoreihin kuuluva Algirdas Janutas.

Hän on hieman liian lyyrinen ääni tähän rooliin. Hän lauloi kuitenkin ihan hyvin, vaikka tämä kaljupäinen ja vankkarakenteinen kaveri ei yhtään muistuttanut Kustaa-kuningasta.

Anckarström oli Rauno Elp Virosta. Luotettava kaveri, mutta ei mitään hätkähdyttävää ainakaan vielä.

Esityksen tähdeksi kaavailtu Amelia eli Johanna Rusanen näytteli uskottavasti vaimoa, joka oli rakastunut miehensä sijasta kuninkaaseen. Illan alkupuolella vireisyys kuitenkin kärsi, ja eräässäkin aariassa korkein nuotti jäi syttymättä. Illan lopussa tämä yleensä niin hieno laulaja jo kokosi itsensä.

Löytö itselleni oli Oscarin leikkisän roolin laulanut Hanna-Leena Haapamäki, joka sijoittui tammikuussa Lappeenrannan laulukilvan kakkoseksi. Tässäpä pirteä ja terveääninen lyyrinen sopraano! Haapamäen tekniikka taipuu myös puhtaisiin ja rytmisesti napakoihin koloratuurikuvioihin. Sari Nordqvist Ulrica-noitana oli puettu ja maskeerattu melkoiseksi gootiksi. Laulu oli puhdasta ja näyttämötyö hyvää, joskin Ulrican roolin voisi täyttää syvempi ja dramaattisempi äänityyppi.

Pienissä rooleissa oli hyviä tyyppejä, varsinkin Petri Antikainen salaliittolainen Hornina. Moitittavaa ei löydy myöskään Petri Pussilasta, Jarno Kokosta ja Joni Jarkosta. Tämä ooppera on musiikiltaan Verdin parhaita ja monipuolisimpia. Ensimmäisiä kertoja sitten nuoruudenteoksensa Päivä kuninkaana Verdi tavoitti myös kepeitä ja humoristisia sävyjä.

Turhaan ei lippuja ole varattu etukäteen loppuun kaikkiin muihinkin näytöksiin.